

▼B**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ)
č. 691/2011****zo 6. júla 2011****o európskych environmentálnych ekonomických účtoch****(Text s významom pre EHP)****▼M3***Článok 1***Predmet úpravy**

Týmto nariadením sa stanovuje spoločný rámec na zber, zostavovanie, zasielanie a vyhodnocovanie európskych environmentálnych ekonomických účtov na účely vytvorenia environmentálnych ekonomických účtov ako satelitných účtov k Európskemu systému účtov 2010 (ďalej len „ESA 2010“), ktorý bol zavedený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 ⁽¹⁾, a to prostredníctvom stanovenia metodiky, spoločných noriem, vymedzenia pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel, ktoré sa majú použiť na zostavovanie environmentálnych ekonomických účtov.

Toto nariadenie takisto prispieva k poskytovaniu spoľahlivých informácií o základných trendoch, tlakoch a hýbateľoch týkajúcich sa zmien v životnom prostredí, a tým podporuje monitorovanie a hodnotenie pokroku Únie pri plnení jej environmentálnych cieľov stanovených v práve Únie, ako aj jej medzinárodných environmentálnych záväzkov.

▼B*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „emisia do ovzdušia“ je fyzický tok plyných alebo tuhých materiálov z národného hospodárstva (výrobné alebo spotrebné procesy) do atmosféry (súčasť environmentálneho systému);
2. „daň súvisiaca so životným prostredím“ je daň, ktorej základom je fyzická jednotka (alebo náhrada fyzickej jednotky) niečoho, čo má preukázaný osobitný negatívny vplyv na životné prostredie, a je označená za daň v ►**M3** ESA 2010 ◄;
3. „účty materiálových tokov v rámci celého hospodárstva (economy-wide material flow accounts – EW-MFA)“ sú jednotné súhrny materiálových vstupov do národných hospodárstiev, zmien materiálových zásob v rámci hospodárstva a materiálových výstupov do iných hospodárstiev alebo do životného prostredia;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

▼ M1

4. „výdavky na ochranu životného prostredia“ sú hospodárske zdroje, ktoré rezidentské jednotky venujú na ochranu životného prostredia. Súčasťou ochrany životného prostredia sú všetky činnosti a akcie, ktorých hlavným účelom je predchádzať znečisteniu a akejkoľvek inej degradácii životného prostredia, obmedziť a odstrániť ich. Medzi uvedené činnosti a akcie patria všetky opatrenia prijaté na obnovenie životného prostredia po jeho degradácii. Činnosti, ktoré v prvom rade uspokojujú technické potreby alebo interné požiadavky na hygienu alebo bezpečnosť a ochranu podniku alebo inej inštitúcie, sú napriek tomu, že sú priaznivé pre životné prostredie, vylúčené z tohto vymedzenia pojmu;
5. „odvetvie environmentálnych tovarov a služieb“ znamená výrobné činnosti národného hospodárstva, ktorých výsledkom sú environmentálne produkty (environmentálne tovary a služby). Environmentálne produkty sú produkty vytvorené na účely ochrany životného prostredia, ako sa uvádza v bode (4), a riadenia zdrojov. Riadenie zdrojov zahŕňa ochranu, udržiavanie a zvyšovanie zásob prírodných zdrojov a tak chráni uvedené zdroje pred vyčerpaním;
6. „účty fyzických tokov energie“ sú konzistentné súbory fyzických tokov energie do národných hospodárstiev, tokov cirkulujúcich v rámci hospodárstva a tokov do iných hospodárstiev alebo do životného prostredia;

▼ M3

7. „účty lesov“ sú účty aktív týkajúcich sa lesných zdrojov, ktoré zahŕňajú lesnú plochu a drevo na lesnej ploche, a účty hospodárskej činnosti pre lesníctvo a ťažbu dreva;
8. „environmentálne subvencie a podobné transfery“ sú bežné a kapitálové transfery v zmysle vymedzenia v systéme ESA 2010, ktoré sú určené na podporu činností zameraných na ochranu životného prostredia a zabezpečenie prírodných zdrojov a súvisiacich produktov;
9. „ekosystémové účty“ sú súbor účtov, ktorý je navrhnutý tak, aby poskytoval konzistentné informácie o rozsahu a stave ekosystémov a o tokoch služieb z týchto ekosystémov do sociálno-ekonomického systému.

▼ B*Článok 3***Moduly**

1. Environmentálne ekonomické účty, ktoré sa majú zostavovať v rámci spoločného rámca uvedeného v článku 1, sa zoskupujú do týchto modulov:
 - a) modul na účty emisií do ovzdušia stanovený v prílohe I;
 - b) modul na dane súvisiace so životným prostredím podľa hospodárskej činnosti stanovený v prílohe II;
 - c) modul na účty materiálových tokov v rámci celého hospodárstva stanovený v prílohe III;

▼ M1

- d) modul pre účty výdavkov na ochranu životného prostredia uvedený v prílohe IV;
- e) modul pre účty odvetvia environmentálnych tovarov a služieb uvedený v prílohe V;
- f) modul pre účty fyzických tokov energie uvedený v prílohe VI;

▼ M3

- g) modul pre účty lesov uvedený v prílohe VII;
- h) modul pre účty environmentálnych subvencií a podobných transferov uvedený v prílohe VIII;
- i) modul pre ekosystémové účty uvedený v prílohe IX.

▼ B

2. Každá príloha obsahuje tieto informácie:
 - a) ciele, na ktoré sa majú účty zostavovať;
 - b) pokrytie účtami;
 - c) zoznam charakteristík, o ktorých sa majú zostavovať a zasielať údaje;
 - d) prvý referenčný rok, periodicita a lehoty zasielania na zostavovanie účtov;
 - e) vykazovacie tabuľky;
 - f) maximálna dĺžka prechodných období uvedených v článku 8, počas ktorých môže Komisia udeliť výnimky.

▼ M3

3. Ak je to potrebné na zohľadnenie environmentálneho, hospodárskeho a technického vývoja, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 9 s cieľom:
 - a) doplniť toto nariadenie poskytnutím metodických usmernení;
 - b) zmeniť prílohy I až VI, pokiaľ ide o informácie uvedené v odseku 2 písm. c), d) a e);
 - c) zmeniť prílohy VII, VIII a IX, pokiaľ ide o informácie uvedené v odseku 2 písm. c), d) a e), za predpokladu, že:
 - i) zoznam charakteristík uvedený v odseku 2 písm. c) sa mení len o maximálne štyri charakteristiky za každú prílohu každé tri roky, a
 - ii) informácie uvedené v odseku 2 písm. d) sa menia len s cieľom stanoviť prvý referenčný rok, periodicitu a lehoty na zasielanie pre akékoľvek doplnené charakteristiky.

▼ M3

Komisia pri vykonávaní svojich právomocí podľa tohto odseku zabezpečí, aby jej delegované akty nespôsobovali členským štátom ani respondentom výrazné dodatočné zaťaženie. Komisia svoje delegované akty riadne odôvodní.

▼ M1

4. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 9 prijímať delegované akty, s cieľom spresniť energetické produkty uvedené v oddiele 3 prílohy VI na základe zoznamov uvedených v prílohách k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ⁽¹⁾.

Uvedené delegované akty nekladú na členské štáty alebo respondentov výraznú dodatočnú záťaž. Pri zostavovaní a následnej aktualizácii zoznamov uvedených v prvom pododseku Komisia riadne odôvodní svoje kroky, pričom v prípade potreby využíva príspevky relevantných expertov k analýze nákladovej účinnosti, ktoré zahŕňajú posúdenie záťaže respondentov a výrobných nákladov.

5. S cieľom uľahčiť jednotné uplatňovanie prílohy V, Komisia do 31. decembra 2015 prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví indikatívny zoznam environmentálnych tovarov a služieb, ako aj hospodárskych činností, na ktoré sa má vzťahovať príloha V na základe týchto kategórií: špecifické environmentálne služby, jednúčelové environmentálne produkty (súvisiace produkty), upravené tovary a environmentálne technológie. Komisia zoznamy podľa potreby aktualizuje.

Vykonávacie akty uvedené v prvom pododseku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 11 ods. 2

▼ B*Článok 4***▼ M3****Pilotné štúdie a štúdie uskutočniteľnosti**

1. Komisia vypracuje program pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti, ktoré na dobrovoľnej báze vykonajú členské štáty s cieľom rozvinúť vykazovanie a zlepšiť kvalitu údajov, zaviesť dlhé časové rady a rozvinúť metodiku. Tento program bude obsahovať pilotné štúdie na testovanie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov. Pri vypracúvaní programu Komisia venuje osobitnú pozornosť modulom, ktoré generujú údaje o subvenciách na energie vrátane subvencií na fosílna palivá, a zabezpečí, aby sa nezvýšilo administratívne ani finančné zaťaženie členských štátov a respondentov.

▼ B

2. Komisia zhodnotí a uverejní zistenia pilotných štúdií, pričom zohľadní prínosy dostupnosti údajov vo vzťahu k nákladom na zber a administratívne zaťaženie respondentov. Tieto zistenia sa zohľadnia v návrhoch na zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov, ktoré môže Komisia začleniť do správy uvedenej v článku 10.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike (Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1).

▼ M3

3. Okrem programu pilotných štúdií a štúdií uskutočniteľnosti Komisia (Eurostat) do 27. júna 2026 v spolupráci s členskými štátmi vykoná posúdenie metodických možností a uskutočniteľnosti peňažného oceňovania, možných vykazovaných hodnôt, ak tieto hodnoty chýbajú, a možných alternatívnych spôsobov merania pre účty ekosystémových služieb, pričom zohľadní medzinárodné normy ekosystémového účtovníctva systému environmentálnych ekonomických účtov (ďalej len „SEEA EA“). Komisia môže na základe výsledkov uvedeného posúdenia a štúdií predložiť Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia s cieľom zahrnúť doň peňažné ekosystémové účty.

▼ B*Článok 5***Zber údajov**

1. V súlade s prílohami k tomuto nariadeniu zbierajú členské štáty údaje potrebné na sledovanie charakteristík uvedených v článku 3 ods. 2 písm. c).

2. Členské štáty pri zbere potrebných údajov využívajú kombináciu nižšie uvedených rôznych zdrojov a uplatňujú zásadu administratívneho zjednodušenia:

- a) prieskumy;
- b) postupy štatistických odhadov v prípadoch, ak sa niektoré z charakteristík nesledovali pre všetky jednotky;
- c) administratívne zdroje;

▼ M3

d) akékoľvek iné relevantné zdroje, metódy alebo inovačné prístupy, pokiaľ umožňujú tvorbu environmentálnych ekonomických účtov, ktoré sú porovnateľné a v súlade s uplatniteľnými osobitnými požiadavkami na kvalitu.

Členské štáty, ktoré sa rozhodnú využiť zdroje, metódy alebo inovačné prístupy uvedené v písmene d), čo najskôr pred koncom roka, ktorý predchádza zavedeniu príslušnej metódy, informujú Komisiu (Eurostat) a poskytnú podrobnosti týkajúce sa kvality získaných údajov.

▼ B

3. Členské štáty informujú Komisiu a poskytujú podrobnosti o použitých metódach a zdrojoch.

*Článok 6***Zasielanie údajov Komisii (Eurostatu)**

1. Členské štáty zasielajú Komisii (Eurostatu) údaje uvedené v prílohách vrátane dôverných údajov, a to v lehotách stanovených v prílohách.

▼B

2. Údaje sa zasielajú vo vhodnom technickom formáte, ktorý stanoví Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 11 ods. 2.

*Článok 7***Hodnotenie kvality**

1. Na účely tohto nariadenia sa na údaje, ktoré sa majú zasielať, vzťahujú kritériá kvality uvedené v článku 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 223/2009.

2. Členské štáty predkladajú Komisii (Eurostatu) správu o kvalite zaslaných údajov.

3. V kontexte uplatňovania kritérií kvality uvedených v odseku 1 na údaje, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, prijme Komisia vykonávacie akty s cieľom určiť formu, štruktúru a periodicitu správ o kvalite údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 11 ods. 2.

4. Kvalitu zaslaných údajov posudzuje Komisia (Eurostat), ktorá môže v lehote jedného mesiaca od doručenia údajov požiadať dotknutý členský štát, aby podľa potreby predložil ďalšie informácie o údajoch alebo revidovaný súbor údajov.

▼M3*Článok 8***Výnimky**

1. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa členským štátom udeľujú výnimky, pokiaľ si ich národné štatistické systémy vyžadujú významné úpravy. Výnimky je možné udeliť z príloh, a to počas prechodného obdobia v nich uvedeného. Výnimky je možné udeliť aj z vykonávacích opatrení a z delegovaných aktov prijatých podľa tohto nariadenia. Uvedené výnimky sa môžu udeliť na obdobie najviac dvoch rokov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 11 ods. 2.

Prvý pododsek tohto odseku sa neuplatňuje na zmeny vyplývajúce z úprav v klasifikáciách a nomenklatúrach alebo zo zmien účtovných rámcov národných a regionálnych účtov v súlade s nariadením (EÚ) č. 549/2013.

2. Na účely získania výnimky z príloh VII, VIII a IX podľa odseku 1 dotknutý členský štát predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť do 27. decembra 2026. Na účely získania výnimky podľa odseku 1 z vykonávacích opatrení alebo delegovaných aktov prijatých podľa tohto nariadenia, ktoré nadobudnú účinnosť po 26. decembri 2024, dotknutý členský štát predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti dotknutého opatrenia alebo aktu.

▼ M3

*Článok 8a***Financovanie**

1. Na vykonávanie tohto nariadenia Únia poskytuje z Programu pre jednotný trh zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 ⁽¹⁾ finančnú podporu národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 na:

- a) vypracovanie metodík na účely štatistiky podľa tohto nariadenia vrátane účasti členských štátov na reprezentatívnych pilotných štúdiách a štúdiách uskutočniteľnosti uvedených v článku 4;
- b) zlepšenie štatistickej kvality účtov, najmä na účely vývoja alebo zlepšenia procesov vrátane digitálnych riešení, ktorých cieľom je tvorba kvalitnejších štatistik;
- c) zlepšenie včasnosti účtov a zníženie administratívneho zaťaženia a zaťaženia spojeného s vykazovaním.

2. Výška finančného príspevku Únie podľa tohto článku sa stanoví v súlade s pravidlami Programu pre jednotný trh ako súčasť ročného rozpočtového postupu v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov. Rozpočtový orgán každoročne určuje disponibilné rozpočtové prostriedky.

3. Na vykonávanie tohto nariadenia sa môže poskytnúť finančný príspevok národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 aj z iných uplatniteľných finančných programov Únie v súlade s pravidlami takýchto programov.

*Článok 9***Vykonávanie delegovania právomoci**

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 3 a 4 a v článku 10 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 11. augusta 2011. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 3 a 4 a v článku 10 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre vnútorný trh, konkurencieschopnosť podnikov vrátane malých a stredných podnikov, oblasť rastlín, zvierat, potravín a krmív a európsku štatistiku (Program pre jednotný trh) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 99/2013, (EÚ) č. 1287/2013, (EÚ) č. 254/2014 a (EÚ) č. 652/2014 (Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 1).

▼M3

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 ods. 3 alebo 4 alebo článku 10 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

*Článok 9a***Portál štatistických údajov o environmentálnych ekonomických účtoch („prehľad“)**

1. Komisia (Eurostat) zriadi portál štatistických údajov o environmentálnych ekonomických účtoch (ďalej len „prehľad“), kde sa zhrnú kľúčové ukazovatele z environmentálnych ekonomických účtov používateľsky ústretovým a interaktívnym spôsobom.

Na portáli údajov sa zobrazia údaje poskytnuté členskými štátmi v každom z modulov, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, a údaje o investíciách do zmierňovania zmeny klímy uvedených v článku 10 štvrtom odseku.

2. Portál údajov sa sprevádzkuje do 31. decembra 2024 a Komisia (Eurostat) ho aktualizuje raz ročne. Portál údajov sa sprístupní verejnosti na webovom sídle Eurostatu.

▼B*Článok 10***Podávanie správ a preskúmanie**

Komisia predloží do 31. decembra 2013 a potom každé tri roky Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia. V tejto správe sa hodnotí najmä kvalita zaslaných údajov, metódy zberu údajov, administratívne zaťaženie členských štátov a respondentov, ako aj uskutočniteľnosť a účinnosť týchto štatistík.

K správe sa v prípade potreby a so zreteľom na zistenia uvedené v článku 4 ods. 2 pripoja návrhy:

▼M3

- na zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov, ako sú účty vôd (kvantitatívne a kvalitatívne), účty výdavkov na riadenie zdrojov, subvencie alebo podporné opatrenia, ktoré by mohli byť škodlivé pre životné prostredie, a účty odpadov,

▼B

- zamerané na ďalšie zlepšovanie kvality údajov a metód zberu údajov, čím sa zlepši pokrytie a porovnateľnosť údajov a zníži sa administratívne zaťaženie podnikov a verejnej správy.

▼M3

Komisia (Eurostat) do 31. decembra 2024 a potom aspoň každé dva roky vydá digitálnu publikáciu, ktorá obsahuje údaje a štatistiky o zmierňovaní zmeny klímy vrátane investícií, zostavené z príslušných údajov dostupných z modulov environmentálnych ekonomických účtov a v náležitom prípade z iných zdrojov údajov.

Komisia (Eurostat) prijme delegované akty v súlade s článkom 9 s cieľom v náležitom prípade zmeniť oddiel 3 prílohy V tak, aby zahŕňal charakteristiky týkajúce sa iných investícií do zmierňovania zmeny klímy. Údaje zahrnuté do digitálnej publikácie uvedenej v treťom odseku tohto článku, a to aj údaje o investíciách, sa členia podľa členských štátov a vzťahujú sa na všetky odvetvia hospodárstva a činnosti.

Komisia posúdi do 27. decembra 2026 kvalitu dostupných údajov o subvenciách na energie vrátane subvencií na fosílné palivá, o adaptácii na zmenu klímy a o vodách a v náležitom prípade predloží Európskemu parlamentu a Rade legislatívny návrh na zavedenie nových modulov environmentálnych ekonomických účtov pre subvencie na energie vrátane subvencií na fosílné palivá, pre adaptáciu na zmenu klímy vrátane výdavkov na ňu, a pre účty vôd.

▼B*Článok 11***Výbor**

1. Komisii pomáha Výbor pre Európsky štatistický systém ustanovený nariadením (ES) č. 223/2009. Uvedený výbor sa považuje za výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

*Článok 12***Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B*PRÍLOHA I***MODUL PRE ÚČTY EMISÍ DO OVZDUŠIA****Oddiel 1****CIELE**

V účtoch emisií do ovzdušia sa zaznamenávajú a prezentujú údaje o emisiách do ovzdušia spôsobom, ktorý je zlučiteľný so systémom národných účtov. Zaznamenávajú sa v nich emisie národných hospodárstiev do ovzdušia rozdelené podľa hospodárskych činností produkujúcich emisie v súlade s ►**M3** ESA 2010 ◄. Hospodárske činnosti zahŕňajú výrobu a spotrebu.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať na účely účtov emisií do ovzdušia. Tieto údaje sa vypracujú tak, že prepoja emisie s hospodárskymi výrobnými a spotrebnými činnosťami podľa priemyselných odvetví a domácností. Údaje o priamych emisiách vykazované na základe tohto nariadenia sa skombinujú s ekonomickými tabuľkami vstupov a výstupov, tabuľkami dodávok a použitia a s údajmi o spotrebe domácností, ktoré sa už vykazujú Komisii (Eurostatu) v rámci predkladania správ ►**M3** ESA 2010 ◄.

Oddiel 2**POKRYTIE**

Účty emisií do ovzdušia majú rovnaké systémové hranice ako ►**M3** ESA 2010 ◄ a sú tiež založené na zásade sídla.

V súlade s ►**M3** ESA 2010 ◄ je pojem sídlo založený na tejto zásade: jednotka je rezidenčnou jednotkou krajiny, ak má centrum hospodárskeho záujmu na hospodárskom území uvedenej krajiny – t. j. keď počas dost' dlhého obdobia (jeden rok alebo viac) vykonáva na tomto území hospodárske činnosti.

V účtoch emisií do ovzdušia sa zaznamenávajú emisie pochádzajúce z činností všetkých rezidenčných jednotiek bez ohľadu na to, kde sa tieto emisie v skutočnosti geograficky vyskytujú.

V účtoch emisií do ovzdušia sa zaznamenávajú toky zostatkových plynných a tuhých materiálov pochádzajúcich z národného hospodárstva a prenikajúcich do atmosféry. Na účely tohto nariadenia pojem „atmosféra“ označuje zložku environmentálneho systému. Systémová hranica je hranica medzi národným hospodárstvom (ako súčasťou hospodárskeho systému) a atmosférou (ako súčasťou environmentálneho systému). Po prekročení systémovej hranice sú vypustené látky mimo ľudskej kontroly, stávajú sa súčasťou prírodných materiálových cyklov a môžu rôznym spôsobom ovplyvňovať životné prostredie.

▼M2**Oddiel 3****ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty vypracúvajú štatistiky o emisiách týchto látok znečisťujúcich ovzdušie:

Názov	Symbol	Vykazovacia jednotka
Oxid uhličitý bez emisií z biomasy	CO ₂	1 000 t (Gg)
Oxid uhličitý z biomasy	CO ₂ z biomasy	1 000 t (Gg)

▼ **M2**

Názov	Symbol	Vykazovacia jednotka
Oxid dusný	N ₂ O	t (Mg)
Metán	CH ₄	t (Mg)
Perfluorované uhľovodíky	PFC	t (Mg) ekvivalentov CO ₂
Hydrofluorované uhľovodíky	HFC	t (Mg) ekvivalentov CO ₂
Fluorid sírový a fluorid dusitý	SF ₆ NF ₃	t (Mg) ekvivalentov CO ₂
Oxidy dusíka	NO _x	t (Mg) ekvivalentov NO ₂
Nemetánové prchavé organické zlúčeniny	NMVOC	t (Mg)
Oxid uhoľnatý	CO	t (Mg)
Tuhé častice < 10 µm	PM ₁₀	t (Mg)
Tuhé častice < 2,5 µm	PM _{2,5}	t (Mg)
Oxidy síry	SO _x	t (Mg) ekvivalentov SO ₂
Amoniak	NH ₃	t (Mg)

Všetky údaje sa vykazujú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto.

▼ **B****Oddiel 4****PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

- Štatistika sa zostavuje a zasiela raz za rok.
- Štatistika sa zasiela do 21 mesiacov od konca referenčného roka.
- V záujme splnenia potreby užívateľa týkajúcej sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď po sprístupnení dostatku údajov o jednotlivých krajinách odhady celkových agregovaných hodnôt tohto modulu za EÚ-27. Komisia (Eurostat, pokiaľ možno) vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
- Prvým referenčným rokom je rok, v ktorom toto nariadenie nadobúda účinnosť.
- Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2008 po prvý referenčný rok.
- Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky n-4, n-3, n-2, n-1 a n, kde n znamená referenčný rok.

▼ **M2****Oddiel 5****VYKAZOVACIE TABUĽKY**

- Údaje o jednotlivých charakteristikách uvedených v oddiele 3 sa vypracujú podľa hierarchickej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2 (agregčná úroveň A*64), ktorá je plne zlučiteľná s ► **M3** ESA 2010 ◄. Okrem toho sa vypracujú údaje o:

▼ M2

- emisiách vypúšťaných do ovzdušia domácnosťami,
- premostovacích položkách, pod ktorými sa myslia vykazované položky, ktoré jasne zmiňujú rozdiely medzi účtami emisií do ovzdušia vykazovanými na základe tohto nariadenia a údajmi vykazovanými v oficiálnych národných súpisoch emisií do ovzdušia.

2. Hierarchická klasifikácia uvedená v odseku 1 je takáto:

Emisie do ovzdušia podľa priemyselného odvetvia – NACE Rev. 2 (A*64)

Emisie vypúšťané do ovzdušia domácnosťami

- doprava,
- vykurovanie/chladenie,
- iné.

Premostovacie položky

Účty celkových emisií do ovzdušia (výrobné činnosti + domácnosti) za každú charakteristiku uvedenú v oddiele 3:

Mínus rezidenti daného štátu v zahraničí

- rybárske plavidlá daného štátu pôsobiace v zahraničí
- pozemná doprava
- vodná doprava
- letecká doprava

Plus nerezidenti na území daného štátu

- + pozemná doprava
- + vodná doprava
- + letecká doprava

(+ alebo –) ďalšie úpravy a štatistické odchýlky

= Celkové emisie znečisťujúcej látky X vykazované pre UNFCCC ⁽¹⁾/CLRTAP ⁽²⁾.

▼ B**Oddiel 6****MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

⁽¹⁾ Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

⁽²⁾ Dohovor o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov.

▼ B*PRÍLOHA II***MODUL PRE DANE SÚVISIACE SO ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM
PODĽA HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI****Oddiel 1****CIELE**

V štatistikách o daniach súvisiacich so životným prostredím sa zaznamenávajú a prezentujú údaje z pohľadu subjektov platiacich dane spôsobom, ktorý je plne zlučiteľný s údajmi vykazovanými na základe ►**M3** ESA 2010 ◄. Zaznamenávajú sa v nich príjmy národných hospodárstiev z daní súvisiacich so životným prostredím rozdelené podľa hospodárskej činnosti. Hospodárske činnosti zahŕňajú výrobu a spotrebu.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať v súvislosti s príjmami z daní súvisiacich so životným prostredím podľa hospodárskej činnosti.

V štatistike daní súvisiacich so životným prostredím sa môže využívať priamo daňová štatistika a štatistika verejných financií, ale pokiaľ je to možné, je výhodnejšie využívať daňové údaje vykazované v rámci ►**M3** ESA 2010 ◄.

Štatistika daní súvisiacich so životným prostredím je založená na hodnotách, ktoré sú doložené hodnoteniami a vyhláseniami alebo časovo rozlíšenými pokladničnými blokmi, aby sa zabezpečil súlad s ►**M3** ESA 2010 ◄ a zlepšila sa medzinárodná porovnateľnosť.

►**M3** ESA 2010 ◄ obsahuje aj informácie o tom, ktoré priemyselné odvetvia a sektory platia príslušné dane. Informácie o daniach vykazovaných v rámci ►**M3** ESA 2010 ◄ možno nájsť v účtoch inštitucionálnych sektorov a v tabuľkách dodávok a použitia.

Oddiel 2**POKRYTIE**

Dane súvisiace so životným prostredím majú rovnaké systémové hranice ako ►**M3** ESA 2010 ◄ a pozostávajú z povinných, nekompenzovaných platieb v peňažnej hotovosti alebo v naturáliách, ktoré vyberá štátna správa alebo inštitúcie Únie.

Dane súvisiace so životným prostredím spadajú do týchto kategórií ►**M3** ESA 2010 ◄:

- dane z výroby a dovozu (D.2),
- bežné dane z príjmu, majetku atď. (D.5),
- dane z kapitálu (D.91).

▼ M2**Oddiel 3****ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty vypracúvajú štatistiku daní súvisiacich so životným prostredím podľa týchto charakteristík:

- dane z energie,
- dane z dopravy,
- dane za znečistenie,
- dane zo zdrojov.

Členské štáty vykazujú ako odlišnú charakteristiku aj daňové príjmy verejnej správy zaznamenané v európskom systéme účtov v súvislosti s ich účasťou v systéme EÚ na obchodovanie s emisiami.

▼ M2

Členské štáty vykazujú ako odlišnú charakteristiku aj iné dane súvisiace so životným prostredím, ktoré boli zahrnuté do celkových daní z energie, dopravy, za znečistenie alebo zo zdrojov a ktoré sa vyberajú z obsahu uhlíka v palivách (iné dane z CO₂).

Všetky údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

Oddiel 4**PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela každoročne.
2. Štatistika sa zasiela do 16 mesiacov od konca referenčného roka. Toto ustanovenie sa uplatňuje od referenčného roku 2020.
3. V záujme splnenia potrieb používateľa týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje čo najskôr potom, ako bude mať k dispozícii dostatočné údaje o jednotlivých krajinách, odhady celkových hlavných agregovaných hodnôt tohto modulu za EÚ27. Komisia (Eurostat), pokiaľ možno vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2020.
5. Pri každom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 4$, $n - 3$, $n - 2$, $n - 1$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za jednotlivé roky predchádzajúce roku 2016.

▼ B**Oddiel 5****VYKAZOVACIE TABUĽKY**

Údaje o jednotlivých charakteristikách uvedených v oddiele 3 sa vykazujú z pohľadu subjektov, ktoré platia dane.

Pokiaľ ide o výrobcov, údaje sa vykazujú rozdelené podľa hierarchickej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev.2 (agregačná úroveň A*64 v súlade s ► **M3** ESA 2010 ◄).

Pokiaľ ide o spotrebiteľov, vykazujú sa údaje za:

- domácnosti,
- nerezidentov.

Ak daň nemožno zaradiť do jednej z vyššie uvedených skupín činností, vykazujú sa ako nezaradené.

Oddiel 6**MAXIMÁLNA DĺŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

PRÍLOHA III

MODUL PRE ÚČTY MATERIÁLOVÝCH TOKOV V RÁMCI CELÉHO HOSPODÁRSTVA (EW-MFA)

Oddiel 1

CIELE

EW-MFA pokrývajú všetky tuhé, plynné a kvapalné materiály, okrem tokov vzduchu a vody, ktoré sa merajú v hmotnostných jednotkách za rok. Podobne ako systém národných účtov EW-MFA slúžia na dva hlavné účely. Podrobné materiálové toky poskytujú bohatú empirickú databázu na mnohé analytické štúdie. Používajú sa aj na zostavenie rôznych ukazovateľov materiálových tokov v rámci celého hospodárstva pre národné hospodárstva.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať na účely EW-MFA.

Oddiel 2

POKRYTIE

Základnou zásadou systému materiálových tokov je rozlišovanie medzi zásobami a tokmi. Tok je vo všeobecnosti premennou, ktorou sa meria množstvo za časové obdobie, zatiaľ čo zásoba je premennou, ktorou sa meria množstvo v určitom časovom momente. EW-MFA predstavuje koncepciu zameranú na tok. Merajú sa ním toky materiálových vstupov, výstupov a zmeny zásob v rámci hospodárstva v hmotnostných jednotkách za rok.

EW-MFA musí byť v súlade so zásadami systému národných účtov, medzi ktoré patrí zásada sídla. Zahŕňa materiálové toky spojené s činnosťami všetkých rezidentných jednotiek národného hospodárstva bez ohľadu na ich geografickú polohu.

V EW-MFA sú relevantnými dva druhy materiálových tokov cez systémové hranice:

1. materiálové toky medzi národným hospodárstvom a jeho prírodným prostredím; pozostávajú z ťažby materiálov (t. j. surových, nespracovaných alebo prírodných) z prírodného prostredia a vypúšťania materiálov (ktoré sa často nazývajú zvyškami) do prírodného prostredia;
2. materiálové toky medzi národným hospodárstvom a zvyškom svetového hospodárstva; tieto toky zahŕňajú dovoz a vývoz.

Do EW-MFA sú zahrnuté všetky toky, ktoré prekročia tieto systémové hranice, ako aj prírastky zásob vytvorených človekom. Ostatné materiálové toky v rámci hospodárstva nie sú zastúpené v EW-MFA. To znamená, že národné hospodárstvo sa v EW-MFA považuje za celok a napríklad dodávky výrobkov medzi odvetviami sa neopisujú. Rovnako sú vylúčené aj prírodné toky v rámci prírodného prostredia.

▼B**Oddiel 3****ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty zostavujú štatistiku na účely EW-MFA podľa možností na základe charakteristík uvedených v oddiele 5.

1. Domáca ťažba (domestic extraction – DE) zahŕňa množstvo tuhých, kvapalných a plyných materiálov (okrem vzduchu a vody) vytŕažených z prírodného prostredia za rok, aby sa použili ako vstup do hospodárstva.
2. Fyzický dovoz a fyzický vývoz zahŕňa všetky dovezené alebo vyvezené komodity v hmotnostných jednotkách. Obchodované komodity zahŕňajú tovar vo všetkých štádiách spracovania od surovín až po hotové výrobky.

▼M2**Oddiel 4****PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela každoročne.
2. Štatistika sa zasiela do 16 mesiacov od konca referenčného roka. Toto ustanovenie sa uplatňuje od referenčného roku 2021.
3. V záujme splnenia potrieb používateľa týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje čo najskôr potom, ako bude mať k dispozícii dostatočné údaje o jednotlivých krajinách, odhady celkových hlavných agregovaných hodnôt tohto modulu za EÚ27. Komisia (Eurostat), pokiaľ možno vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2021.
5. Pri každom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 4$, $n - 3$, $n - 2$, $n - 1$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za jednotlivé roky predchádzajúce roku 2017.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABUĽKY**

Údaje vyjadrené v hmotnostných jednotkách sa vypracúvajú v súvislosti s charakteristikami uvedenými v týchto tabuľkách.

Tabuľka A – Domáca ťažba

MF.1. Biomasa

MF.1.1. Plodiny (okrem krmovín)

MF.1.1.1. Obilniny

MF.1.1.2. Koreňové a hlľuznaté plodiny

MF.1.1.3. Cukrová repa

MF.1.1.4. Strukoviny

MF.1.1.5. Orechy

MF.1.1.6. Olejnaté plodiny

▼ M2

- MF.1.1.7. Zelenina
- MF.1.1.8. Ovocie
- MF.1.1.9. Priadne plodiny
- MF.1.1.A. Ďalšie plodiny (okrem krmovín) i. n.
- MF.1.2. Zvyšky plodín (použité), krmoviny a spásaná biomasa
 - MF.1.2.1. Zvyšky plodín (použité)
 - MF.1.2.1.1. Slama
 - MF.1.2.1.2. Ďalšie zvyšky plodín (listy z cukrovej repy a kŕmnej repy atď.)
 - MF.1.2.2. Krmoviny a spásaná biomasa
 - MF.1.2.2.1. Krmoviny (vrátane zberu biomasy z pastvín)
 - MF.1.2.2.2. Spásaná biomasa
- MF.1.3. Drevo
 - MF.1.3.1. Priemyselné drevo (priemyselná guľatina)
 - MF.1.3.2. Palivové drevo a iná ťažba
- MF.1.4. Lov voľne žijúcich rýb, vodné rastliny a živočíchy, poľovníctvo a zber
 - MF.1.4.1. Lov voľne žijúcich rýb
 - MF.1.4.2. Všetky ďalšie vodné živočíchy a rastliny
 - MF.1.4.3. Poľovníctvo a zber
- MF.2. Kovové rudy (surové rudy)
 - MF.2.1. Železné (rudy)
 - MF.2.2. Neželezné kovové (rudy)
 - MF.2.2.1. Meď
 - MF.2.2.2. Nikel
 - MF.2.2.3. Olovo
 - MF.2.2.4. Zinok
 - MF.2.2.5. Cín
 - MF.2.2.6. Zlato, striebro, platina a iné vzácne kovy
 - MF.2.2.7. Bauxit a iný hliník
 - MF.2.2.8. Urán a tórium

▼ M2

- MF.2.2.9. Ďalšie neželezné kovové (rudy)
- MF.3. Nerudné nerastné suroviny
- MF.3.1. Mramor, žula, pieskovec, porfýr, bazalt, iný dekoratívny alebo stavebný kameň (okrem bridlice)
- MF.3.2. Krieda a dolomit
- MF.3.3. Bridlica
- MF.3.4. Chemické a hnojivové minerály
- MF.3.5. Soľ
- MF.3.6. Vápenec a sadrovec
- MF.3.7. Íly a kaolín
- MF.3.8. Piesok a štrk
- MF.3.9. Ďalšie nerudné nerastné suroviny i. n.
- MF.3.A. Ťažené zemné materiály (vrátane pôdy), iba ak sa používajú (nepovinné vykazovanie)
- MF.4. Fosílné energetické materiály/nosiče
- MF.4.1. Uhlie a iné tuhé energetické materiály/nosiče
- MF.4.1.1. Lignit (hnedé uhlie)
- MF.4.1.2. Čierne uhlie
- MF.4.1.3. Olejnaté bridlice a dechtové piesky
- MF.4.1.4. Rašelina
- MF.4.2. Kvapalné a plynné energetické materiály/nosiče
- MF.4.2.1. Ropa, kondenzáty a skvapalnený zemný plyn (NGL)
- MF.4.2.2. Zemný plyn
- Tabuľky B (Dovoz – celkový obchod) a D (Vývoz – celkový obchod)
- MF.1. Biomasa
- MF.1.1. Plodiny (okrem krmovín)
- MF.1.1.1. Obilniny
- MF.1.1.2. Koreňové a hľuznaté plodiny
- MF.1.1.3. Cukrová repa
- MF.1.1.4. Strukoviny
- MF.1.1.5. Orechy
- MF.1.1.6. Olejnaté plodiny

▼ **M2**

- MF.1.1.7. Zelenina
- MF.1.1.8. Ovocie
- MF.1.1.9. Priadne plodiny
- MF.1.1.A. Ďalšie plodiny (okrem krmovín) i. n.
- MF.1.2. Zvyšky plodín (použitú), krmoviny a spásaná biomasa
- MF.1.2.1. Zvyšky plodín (použitú)
- MF.1.2.1.1. Slama
- MF.1.2.1.2. Ďalšie zvyšky plodín (listy z cukrovej repy a kŕmnej repy atď.)
- MF.1.2.2. Krmoviny a spásaná biomasa
- MF.1.2.2.1. Krmoviny (vrátane zberu biomasy z pastvín)
- MF.1.3. Drevo
- MF.1.3.1. Priemyselné drevo (priemyselná guľatina)
- MF.1.3.2. Palivové drevo a iná ťažba
- MF.1.4. Lov voľne žijúcich rýb, vodné rastliny a živočíchy, poľovníctvo a zber
- MF.1.4.1. Lov voľne žijúcich rýb
- MF.1.4.2. Všetky ďalšie vodné živočíchy a rastliny
- MF.1.5. Živé zvieratá a živočíšne produkty (okrem voľne žijúcich rýb, vodných rastlín a živočíchov a zvierat získaných lovom a zberom)
- MF.1.5.1. Živé zvieratá (okrem voľne žijúcich rýb, vodných rastlín a živočíchov a zvierat získaných lovom a zberom)
- MF.1.5.2. Mäso a mäsové prípravky
- MF.1.5.3. Mliečne výrobky, vtáky, vajcia a med
- MF.1.5.4. Iné živočíšne produkty (živočíšne vlákna, kožky, kožušina, koža atď.)
- MF.1.6. Výrobky najmä z biomasy
- MF.2. Kovové rudy (surové rudy)
- MF.2.1. Železné (rudy)
- MF.2.2. Neželezné kovové (rudy)
- MF.2.2.1. Med'
- MF.2.2.2. Nikel
- MF.2.2.3. Olovo

▼ M2

- MF.2.2.4. Zinok
- MF.2.2.5. Cín
- MF.2.2.6. Zlato, striebro, platina a iné vzácne kovy
- MF.2.2.7. Bauxit a iný hliník
- MF.2.2.8. Urán a tórium
- MF.2.2.9. Ďalšie neželezné kovové (rudy)
- MF.2.3. Výrobky najmä z kovov
- MF.3. Nerudné nerastné suroviny
 - MF.3.1. Mramor, žula, pieskovec, porfýr, bazalt, iný dekoratívny alebo stavebný kameň (okrem bridlice)
 - MF.3.2. Krieda a dolomit
 - MF.3.3. Bridlica
 - MF.3.4. Chemické a hnojivové minerály
 - MF.3.5. Soľ
 - MF.3.6. Vápenec a sadrovec
 - MF.3.7. Íly a kaolín
 - MF.3.8. Piesok a štrk
 - MF.3.9. Ďalšie nerudné nerastné suroviny i. n.
 - MF.3.B. Výrobky najmä z nerudných nerastných surovín
- MF.4. Fosílné energetické materiály/nosiče
 - MF.4.1. Uhlie a iné tuhé energetické materiály/nosiče
 - MF.4.1.1. Lignit (hnedé uhlie)
 - MF.4.1.2. Čierne uhlie
 - MF.4.1.3. Olejnaté bridlice a dechtové piesky
 - MF.4.1.4. Rašelina
 - MF.4.2. Kvapalné a plyné energetické materiály/nosiče
 - MF.4.2.1. Ropa, kondenzáty a skvapalnený zemný plyn (NGL)
 - MF.4.2.2. Zemný plyn
 - MF.4.2.3. Načerpané palivá (dovoz: rezidentnými jednotkami v zahraničí; vývoz: nerezidentnými jednotkami na domácom území)
 - MF.4.2.3.1. Palivo pre pozemnú dopravu

▼ **M2**

MF.4.2.3.2. Palivo pre vodnú dopravu

MF.4.2.3.3. Palivo pre leteckú dopravu

MF.4.3. Výrobky najmä z fosílnych energetických výrobkov

MF.5. Ďalšie výrobky

MF.6. Odpad určený na konečné spracovanie a zneškodnenie

▼ **B**

Oddiel 6

MAXIMÁLNA DĺŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ **M1***PRÍLOHA IV***MODUL PRE ÚČTY VÝDAVKOV NA OCHRANU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA****Oddiel 1****CIELE**

V účtoch výdavkov na ochranu životného prostredia sa uvádzajú údaje o výdavkoch na ochranu životného prostredia, t. j. hospodárske zdroje, ktoré rezidentské jednotky venujú na ochranu životného prostredia, spôsobom, ktorý je v súlade s údajmi poskytovanými v rámci ESA. Takéto účty umožňujú zostaviť vnútroštátne výdavky na ochranu životného prostredia, ktoré sú vymedzené ako súčet výdavkov na využitie služieb v oblasti ochrany životného prostredia rezidentskými jednotkami, tvorby hrubého fixného kapitálu (ďalej len „GFCF“) na účely činností na ochranu životného prostredia a transferov na účely ochrany životného prostredia, ktoré nie sú protipoložkou predchádzajúcich položiek, po odpočítaní finančných prostriedkov zo zahraničia.

Na účty výdavkov na ochranu životného prostredia by sa mali využívať už existujúce informácie z národných účtov (účty produkcie a tvorby dôchodkov; GFCF podľa NACE, tabuľky dodávok a použitia; údaje na základe klasifikácie funkcií verejnej správy), štrukturálnej podnikovej štatistiky, registra podnikov a iných zdrojov.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať na účely účtov výdavkov na ochranu životného prostredia.

Oddiel 2**POKRYTIE**

Účty výdavkov na ochranu životného prostredia majú rovnaké systémové hranice ako ESA a obsahujú výdavky na ochranu životného prostredia za hlavné, vedľajšie a pomocné činnosti. Vzťahujú sa na tieto sektory:

- verejná správa (vrátane neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam) a korporácie ako inštitucionálne sektory poskytujúce služby v oblasti ochrany životného prostredia; špecializovaní poskytovatelia poskytujú služby v oblasti ochrany životného prostredia ako svoju hlavnú činnosť,
- domácnosti, verejná správa a korporácie ako spotrebitelia využívajúci služby v oblasti ochrany životného prostredia,
- zahraničie ako príjemca alebo pôvodca transferov na účely ochrany životného prostredia.

▼ **M2****Oddiel 3****ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty zostavujú účty výdavkov na ochranu životného prostredia podľa týchto charakteristík, ktoré sú vymedzené v súlade s ESA:

- produkcia služieb v oblasti ochrany životného prostredia. Rozlišuje sa medzi trhovou produkciou, netrhovou produkciou a produkciou pomocných činností,
- medzispotreba služieb v oblasti ochrany životného prostredia,

▼ M2

- medzispotreba služieb v oblasti životného prostredia na účely produkcie služieb v oblasti ochrany životného prostredia,
- dovoz a vývoz služieb v oblasti ochrany životného prostredia,
- daň z pridanej hodnoty (DPH) a iné dane znížené o dotácie na produkty služieb v oblasti ochrany životného prostredia,
- tvorba a nadobudnutie hrubého fixného kapitálu mínus úbytok nefinančných neprodukovateľných aktív na účely produkcie služieb v oblasti ochrany životného prostredia,
- konečná spotreba služieb v oblasti ochrany životného prostredia.

▼ M3

▼ M2

Všetky údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

Oddiel 4**PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela každoročne.
2. Štatistika sa zasiela do 24 mesiacov od konca referenčného roka. Toto ustanovenie sa uplatňuje od referenčného roku 2020.
3. V záujme splnenia potrieb používateľa týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje čo najskôr potom, ako bude mať k dispozícii dostatočné údaje o jednotlivých krajinách, odhady celkových hlavných agregovaných hodnôt tohto modulu za ►**M3** EÚ27 ◄. Komisia (Eurostat), pokiaľ možno vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2020.
5. Pri každom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 2$, $n - 1$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za jednotlivé roky predchádzajúce roku 2018.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABUĽKY**

1. Údaje týkajúce sa charakteristík uvedených v oddiele 3 sa uvádzajú v členení podľa:
 - typov producentov/spotrebiteľov služieb v oblasti ochrany životného prostredia podľa oddielu 2,
 - tried klasifikácie činností na ochranu životného prostredia (ďalej len „CEPA“) zoskupených takto:
 - CEPA 1,
 - CEPA 2,
 - CEPA 3,
 - CEPA 4,
 - CEPA 5,

▼M2

- CEPA 6,
- Súčet CEPA 7, CEPA 8 a CEPA 9,
- týchto členení NACE týkajúcich sa produkcie služieb v oblasti ochrany životného prostredia v rámci pomocnej činnosti: NACE Rev. 2 sekcie B, C, D, divízia 36. Údaje za sekciu C sa uvádzajú takto:
 - NACE C10 – C12 – Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov,
 - NACE C17 – Výroba papiera a papierových výrobkov,
 - NACE C19 – 20 – Výroba koksu, chemikálií a rafinovaných ropných produktov a chemických produktov,
 - NACE C 21 – 23 – Výroba farmaceutických výrobkov, výrobkov z gumy, plastu a ostatných nekovových výrobkov,
 - NACE C 24 – Výroba a spracovanie kovov,
 - NACE C 25 – 30 – Výroba kovových konštrukcií vrátane strojov a zariadení,
 - NACE C 13 – 16, 18, 31 – 33 – Iné výrobné činnosti.

Členské štáty, v ktorých celkový obrat alebo počet osôb zamestnaných v jednom alebo vo viacerých z týchto členení NACE predstavuje menej než 1 % celkového objemu Únie, nemusia pre tieto členenia NACE poskytovať údaje.

2. Triedy CEPA uvedené v bode 1 sú:

- CEPA 1 – Ochrana ovzdušia a klímy
- CEPA 2 – Nakladanie s odpadovými vodami
- CEPA 3 – Nakladanie s odpadom
- CEPA 4 – Ochrana a sanácia pôdy, podzemnej a povrchovej vody
- CEPA 5 – Znižovanie hluku a vibrácií
- CEPA 6 – Ochrana biodiverzity a krajiny
- CEPA 7 – Radiačná ochrana
- CEPA 8 – Výskum a vývoj v oblasti životného prostredia
- CEPA 9 – Iné činnosti v oblasti ochrany životného prostredia

Oddiel 6

MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je 2 roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ M1*PRÍLOHA V***MODUL PRE ÚČTY ODVETVIA ENVIRONMENTÁLNYCH TOVAROV A SLUŽIEB****Oddiel 1****CIELE**

V štatistike environmentálnych tovarov a služieb sa zaznamenávajú a uvádzajú údaje o výrobných činnostiach národného hospodárstva, ktorých výsledkom sú environmentálne produkty, spôsobom, ktorý je kompatibilný s údajmi poskytovanými v rámci ESA.

Účty odvetvia environmentálnych tovarov a služieb by mali využívať existujúce informácie z národných účtov, štrukturálnej podnikovej štatistiky, registra podnikov a iných zdrojov.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať pre účty environmentálnych tovarov a služieb.

Oddiel 2**POKRYTIE**

Odvetvie environmentálnych tovarov a služieb má rovnaké systémové hranice ako ESA a zahŕňa všetky environmentálne tovary a služby, ktoré sú vytvorené v rámci vymedzenia rozsahu produkcie. ESA vymedzuje výrobu ako činnosť vykonávanú pod vedením a v rámci zodpovednosti inštitucionálnej jednotky, ktorá používa vstupy práce, kapitálu a tovarov a služieb na výrobu tovarov a služieb.

Environmentálne tovary a služby spadajú do týchto kategórií: špecifické environmentálne služby, jednoúčelové environmentálne produkty (súvisiace produkty), upravené tovary a environmentálne technológie.

▼ M2**Oddiel 3****ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty vypracúvajú štatistiku o odvetví environmentálnych tovarov a služieb podľa týchto charakteristík:

- produkcia celého odvetvia environmentálnych tovarov a služieb a trhových činností,
- vývoz celého odvetvia environmentálnych tovarov a služieb,
- pridaná hodnota celého odvetvia environmentálnych tovarov a služieb a trhových činností,
- zamestnanosť v celom odvetví environmentálnych tovarov a služieb a v rámci trhových činností.

Všetky údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene okrem charakteristiky „zamestnanosť“, ktorá sa vyказuje v „ekvivalente plného pracovného času“

Oddiel 4**PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela každoročne.
2. Štatistika sa zasiela do 22 mesiacov od konca referenčného roka. Toto ustanovenie sa uplatňuje od referenčného roku 2020.

▼ M2

3. V záujme splnenia potrieb používateľa týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje čo najskôr potom, ako bude mať k dispozícii dostatočné údaje o jednotlivých krajinách, odhady celkových hlavných agregovaných hodnôt tohto modulu za ►**M3** EÚ27 ◄. Komisia (Eurostat), pokiaľ možno vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2020.
5. Pri každom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 2$, $n - 1$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za jednotlivé roky predchádzajúce roku 2018.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABUĽKY**

1. Údaje týkajúce sa charakteristík uvedených v oddiele 3 sa vykazujú krížovo klasifikované podľa:

— klasifikácie ekonomických činností, NACE Rev. 2 zoskupených takto:

- NACE A,
- NACE B,
- NACE C,
- NACE D,
- NACE E,
- NACE F,
- NACE J,
- NACE M,
- NACE O,
- NACE P,
- Súčet NACE G + NACE H + NACE I + NACE K + NACE L + NACE N, + NACE Q + NACE R + NACE S + NACE T + NACE U,

— tried klasifikácie činností v oblasti ochrany životného prostredia (CEPA) a klasifikácie činností v oblasti riadenia zdrojov (CreMA) zoskupených takto:

- CEPA 1,
- CEPA 2,
- CEPA 3,
- CEPA 4,
- CEPA 5,
- CEPA 6,

▼ M2

- Súčet CEPA 7, CEPA 8 a CEPA 9,
- CReMA 10,
- CReMA 11,
- CReMA 13,
- CReMA 13A,
- CReMA 13B,
- CReMA 13C,
- CReMA 14,
- Súčet CReMA 12, CReMA 15 a CReMA 16.

2. Triedy CEPA uvedené v bode 1 sú uvedené v prílohe IV. Triedy CReMA uvedené v bode 1 sú:

CReMA 10 – Hospodárenie s vodou

CReMA 11 – Hospodárenie s lesnými zdrojmi

CReMA 12 – Hospodárenie s flórou a faunou

CReMA 13 – Hospodárenie so zdrojmi energie

CReMA 13A – Výroba energie z obnoviteľných zdrojov

CReMA 13B – Úspory tepla/energie a hospodárenie s teplom/energiou

CReMA 13C – Minimalizácia používania energie vyrobenej z fosílnych zdrojov ako suroviny

CReMA 14 – Hospodárenie s nerastnými surovinami

CReMA 15 – Činnosti v oblasti výskumu a vývoja týkajúce sa hospodárenia so zdrojmi

CReMA 16 – Iné činnosti v oblasti hospodárenia so zdrojmi

▼ M1**Oddiel 6****MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je 2 roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ M1*PRÍLOHA VI***MODUL PRE ÚČTY FYZICKÝCH TOKOV ENERGIE****Oddiel 1****CIELE**

V účtoch fyzických tokov energie sa uvádzajú údaje o fyzických tokoch energie vyjadrené v terajouloch spôsobom, ktorý je úplne zlučiteľný s ESA. Účty fyzických tokov energie zaznamenávajú energetické údaje vo vzťahu k ekonomickým činnostiam rezidentských jednotiek národných hospodárstiev v členení podľa ekonomických činností. Uvádzajú sa v nich dodávky a použitie vstupov prírodnej energie, energetických produktov a energetických rezíduí. Ekonomické činnosti zahŕňajú výrobu, spotrebu a akumuláciu.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať na účely účtov fyzických tokov energie.

Oddiel 2**POKRYTIE**

Účty fyzických tokov energie majú rovnaké systémové hranice ako ESA a sú takisto založené na zásade sídla.

V súlade s ESA je jednotka rezidentskou jednotkou krajiny, ak má centrum hospodárskeho záujmu na hospodárskom území uvedenej krajiny – t. j. keď počas dost' dlhého obdobia (jeden rok alebo viac) vykonáva na tomto území ekonomické činnosti.

V účtoch fyzických tokov energie sa zaznamenávajú fyzické toky energie pochádzajúce z činností všetkých rezidentských jednotiek bez ohľadu na to, kde k nim v skutočnosti geograficky dochádza.

V účtoch fyzických tokov energie sa zaznamenávajú fyzické toky energie zo životného prostredia do hospodárstva, v rámci hospodárstva a z hospodárstva späť do životného prostredia.

Oddiel 3**ZOZNAM UKAZOVATEĽOV**

Členské štáty zostavujú účty fyzických tokov energie podľa týchto ukazovateľov:

— fyzické toky energie rozčlenené do troch všeobecných kategórií:

- i) vstupy prírodnej energie;
- ii) energetické produkty;
- iii) energetické rezíduá.

— pôvod fyzických tokov energie rozčlenených do piatich kategórií: výroba, spotreba, akumulácia, zahraničie a životné prostredie,

— miesto určenia fyzických tokov rozčlenených do tých istých piatich kategórií ako pôvod fyzických tokov energie.

Všetky údaje sa uvádzajú v terajouloch.

▼ **M1****Oddiel 4****PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela každoročne.
2. Štatistika sa zasiela do 21 mesiacov od konca referenčného roka.
3. V záujme splnenia potrieb používateľa týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje čo najskôr potom, ako bude mať k dispozícii dostatočné údaje o jednotlivých krajinách, odhady celkových hlavných agregovaných hodnôt tohto modulu za ► **M3** EÚ27 ◄. Komisia (Eurostat) pokiaľ možno vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2
4. Prvým referenčným rokom je rok 2015.
5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2014 po prvý referenčný rok.
6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 2$, $n - 1$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za jednotlivé roky predchádzajúce roku 2014.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABUĽKY**

1. Za každý ukazovateľ uvedený v oddiele 3 sa uvádzajú tieto údaje vo fyzických jednotkách:
 - tabuľka dodávok tokov energie, v tejto tabuľke sa zaznamenávajú dodávky vstupov prírodnej energie, energetických produktov a energetických rezíduí (do riadkov) podľa pôvodu, t. j. „dodávateľa“ (do stĺpcov),
 - tabuľka použitia tokov energie, v tejto tabuľke sa zaznamenáva použitie vstupov prírodnej energie, energetických produktov a energetických rezíduí (do riadkov) podľa miesta určenia, t. j. „používateľa“ (do stĺpcov),
 - tabuľka použitia tokov energie s významnými emisiami, v tejto tabuľke sa zaznamenáva použitie vstupov prírodnej energie a energetických produktov s významnými emisiami (do riadkov) podľa jednotky, ktorá energiu používa a ktorá produkuje emisie (do stĺpcov).
 - premost'ovacia tabuľka, v ktorej sa uvádzajú rôzne prvky, ktoré spôsobujú rozdiely medzi energetickými účtami a energetickými bilanciami.
2. Tabuľky dodávok a použitia tokov energie (vrátane tokov s významnými emisiami) majú z hľadiska riadkov a stĺpcov rovnakú stavbu.
3. Do stĺpcov sa zaznamenáva pôvod (dodávky) alebo miesto určenia (použitie) fyzických tokov. Stĺpce sú rozdelené do piatich kategórií:
 - „produkcia“ sa vzťahuje na výrobu tovarov a služieb, produkčné činnosti sa klasifikujú podľa NACE Rev. 2 a údaje sa uvádzajú na agregovanej úrovni A*64,

▼ M1

- činnosti súvisiace so „spotrebou“ sa v prípade konečnej spotreby domácností uvádzajú celkovo a tiež v rozdelení do troch podtried (doprava, vykurovanie/chladenie, iné),
 - „akumulácia“ sa vzťahuje na zmeny v zásobách energetických produktov v rámci hospodárstva,
 - „zahraničie“ zaznamenáva toky dovezených a vyvezených produktov,
 - „prostredie“ zaznamenáva pôvod vstupov prírodnej energie a miesto určenia tokov rezíduí.
4. Do riadkov sa zaznamenávajú typy fyzických tokov klasifikované v prvej zarážke oddielu 3.
5. Klasifikácia vstupov prírodnej energie, energetických produktov a energetických rezíduí:
- vstupy prírodnej energie sa členia na vstupy neobnoviteľnej prírodnej energie a vstupy obnoviteľnej prírodnej energie,
 - energetické produkty sa členia podľa klasifikácie používanej v európskej energetickej štatistike,
 - energetické rezíduá zahŕňajú odpad (bez peňažnej hodnoty); straty počas ťažby/odberu, distribúcie/prepravy, transformácie/konverzie a skladovania; ako aj vyrovnávacie položky na vyrovnávanie tabuliek dodávok a použitia.
6. Ukazovateľ založený na zásade sídla prepočítaný na ukazovateľ založený na území sa uvádza za celé národné hospodárstvo (bez členenia podľa odvetví) a vypočíta sa takto:

celková spotreba energie rezidentskými jednotkami:

- spotreba energie rezidentskými jednotkami v zahraničí
- + spotreba energie nerezidentmi na území
- + štatistické rozdiely
- = hrubá domáca spotreba energie (založená na území)

Oddiel 6**MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je 2 roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ **M3***PRÍLOHA VII***MODUL PRE ÚČTY LESOV****Oddiel 1****CIELE**

V účtoch lesov sa zaznamenávajú a prezentujú údaje o lesných zdrojoch a hospodárskej činnosti v odvetví lesníctva a ťažby dreva spôsobom, ktorý je plne zlučiteľný s údajmi vykazovanými na základe systému ESA 2010. V účtoch lesov sa uvádzajú doplnkové informácie a používajú sa pojmy prispôbené osobitnému charakteru lesov a odvetvia lesníctva a ťažby dreva.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať za účty lesov.

Oddiel 2**POKRYTIE**

V účtoch lesov sa zaznamenávajú stavy a toky lesných zdrojov (lesnej plochy a dreva) a hospodárska činnosť v odvetví lesníctva a ťažby dreva vrátane produkcie guľatiny, ako aj získavania a zberu voľne rastúcich nedrevných lesných plodín.

Oddiel 3**ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty vypracúvajú účty lesov podľa charakteristík opísaných v tomto oddiele.

1. Účty aktív týkajúcich sa lesnej plochy a dreva. Lesná plocha je vymedzená súhrnom nasledujúcich troch písmen.

- a) Lesy vhodné na produkciu dreva: lesy, v ktorých environmentálne, sociálne ani ekonomické obmedzenia nemajú významný vplyv na súčasné ani potenciálne dodávky surového dreva. Uvedené obmedzenia možno stanoviť právnymi normami, rozhodnutiami správcu alebo vlastníka alebo z iných dôvodov.
- b) Lesy nevhodné na produkciu dreva: všetky lesy, ktoré sa nepokladajú za lesy, ktoré sú k dispozícii na dodávky surového dreva podľa písmena a). Ide o lesy, v ktorých environmentálne, sociálne, ekonomické alebo právne obmedzenia bránia významným dodávkam surového dreva. Patria sem:
 - i) lesy s právnymi obmedzeniami alebo obmedzeniami vyplývajúcimi z iných politických rozhodnutí, ktoré úplne vylučujú alebo závažným spôsobom obmedzujú dodávku dreva z dôvodov, ako sú ochrana životného prostredia alebo biodiverzity (chránené lesy, národné parky, prírodné rezervácie a ďalšie chránené územia, napríklad územia osobitného environmentálneho, vedeckého, historického, kultúrneho alebo duchovného významu);
 - ii) lesy, v ktorých je príliš nízka fyzická produktivita alebo kvalita dreva, alebo náklady na ťažbu a dopravu sú príliš vysoké, aby bola ťažba dreva, okrem príležitostných výrubov určených na vlastné konečné použitie, odôvodnená.
- c) Iná lesná plocha.

„Les“ je vymedzený ako plocha s výmerou viac ako 0,5 hektára so stromami vyššími ako päť metrov a s viac ako 10 % korunovým zápojom alebo so stromami schopnými dosiahnuť uvedené prahové hodnoty in situ. Nezahŕňa pozemky, ktoré sa využívajú prevažne na poľnohospodárske účely, ani stromy v mestskom prostredí, ako sú mestské parky, aleje a záhrady.

„Iná lesná plocha“ je vymedzená ako plocha, ktorá nie je klasifikovaná ako les, s výmerou viac ako 0,5 hektára; so stromami vyššími ako päť metrov a s korunovým zápojom v rozmedzí 5 až 10 % alebo so stromami schopnými dosiahnuť uvedené prahové hodnoty in situ; alebo s kombinovanou pokrývkou tvorenou krovínami, kríkmi a stromami v miere viac ako 10 %. Nezahŕňa pozemky, ktoré sa využívajú prevažne na poľnohospodárske účely, ani stromy v mestskom prostredí, ako sú mestské parky, aleje a záhrady.

▼ **M3**

„Čistý ročný prírastok dreva“ je vymedzený ako priemerný ročný prírastok živých stromov mínus priemerná ročná mortalita.

„Ťažba dreva“ je vymedzená ako množstvo všetkých stromov, živých alebo mŕtvych, ktoré sú vytážené a odvezené z lesa, inej lesnej plochy alebo iných lokalít výrubu. Zahŕňa nepredané zásoby surového dreva uskladneného pri lesných cestách. Zahŕňajú sa aj prirodzené straty, ťažba dreva v priebehu roka, ak sa výrub dreva uskutočnil v skoršom období, ťažba nehrúbia (ako sú pne a konáre) a ťažba stromov, ktoré uhynuli alebo boli poškodené prírodnými príčinami (známe pod označením „prirodzené straty“), napr. ohňom, vetrom, hmyzom alebo chorobami. Nezahŕňa sa nedrevná biomasa ani žiadne drevo, ktoré sa ponechá v lese a v priebehu roka sa neodvezie, napr. pne, konáre, vrchovce stromov a výrubový (ťažobný) odpad.

„Nenávratné straty“ sú vymedzené ako odpad z ťažby a všetka ťažba stromov vyvrátených a zlomených vetrom, ktoré nemožno odstrániť z lesa, ako aj straty dreva v dôsledku lesných požiarov.

2. Ekonomické účty na vykazovanie hospodárskej činnosti v odvetví lesníctva a ťažby dreva. Odvetvie lesníctva a ťažby dreva je vymedzené ako všetky miestne činnostné jednotky (ďalej len „miestne KAÚ“), ktoré vykonávajú činnosti klasifikované v rámci divízie A02 klasifikácie NACE Rev. 2.

Vykazujú sa tieto charakteristiky, pričom sa uplatňuje vymedzenie pojmov systému ESA 2010:

- produkcia,
- z toho: produkcia na vlastné konečné použitie,
- medzis potreba,
- hrubá pridaná hodnota,
- spotreba fixného kapitálu,
- ostatné dane z produkcie,
- ostatné subvencie na produkciu,
- odmeny zamestnancov,
- tvorba hrubého fixného kapitálu a nadobudnutia mínus úbytok nefinančných neprodukovateľných aktív,
- zmeny stavu zásob,
- kapitálové transfery.

Členské štáty vykazujú zamestnanosť v odvetví lesníctva a ťažby dreva v tisícoch ročných pracovných jednotiek (RPJ) v zmysle vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 ⁽¹⁾.

Oddiel 4

PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela raz za rok.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 z 5. decembra 2003 o ekonomických účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 33, 5.2.2004, s. 1).

▼ M3

2. Štatistika sa zasiela do 21 mesiacov od konca referenčného roka.
3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu za hlavné agregáty tohto modulu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2023.
5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2022 po prvý referenčný rok.
6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 2$, $n - 1$ a n , pričom n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje za roky počnúc rokom 2022 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2022.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABUĽKY**

Za charakteristiky uvedené v oddiele 3 sa vykazujú tieto údaje:

1. Rozloha lesnej plochy v takomto členení:

- lesy vhodné na produkciu dreva,
- lesy nevhodné na produkciu dreva,
- iná lesná plocha.

Každá z uvedených kategórií sa ďalej člení takto:

- počiatočná výmera na začiatku referenčného roka,
- zalesňovanie a iný prírastok výmery,
- odlesňovanie a iný úbytok výmery,
- štatistická reklasifikácia,
- konečná výmera na konci referenčného roka.

Údaje sa vykazujú v tisícoch hektárov.

2. Množstvo dreva v takomto členení:

- lesy vhodné na produkciu dreva,
- lesy nevhodné na produkciu dreva,
- iná lesná plocha.

Lesy vhodné na produkciu dreva sa ďalej členia takto:

- počiatočný stav na začiatku referenčného roka,
- čistý prírastok,

▼ M3

- ťažba,
- nenávratné straty,
- štatistická reklasifikácia,
- bilančná položka,
- konečný stav na konci referenčného roka.

Lesy nevhodné na produkciu dreva a iná lesná plocha sa ďalej členia takto:

- počiatočný stav na začiatku referenčného roka,
- ťažba,
- iné zmeny (medzi počiatočným a konečným stavom),
- konečný stav na konci referenčného roka.

Údaje sa vykazujú v tisícoch m³ hrubiny s kôrou.

3. Hodnota dreva v takomto členení:

- lesy vhodné na produkciu dreva,
- lesy nevhodné na produkciu dreva,
- iná lesná plocha.

Lesy vhodné na produkciu dreva sa ďalej členia takto:

- počiatočný stav na začiatku referenčného roka,
- čistý prírastok,
- ťažba,
- nenávratné straty,
- precenenie,
- štatistická reklasifikácia,
- bilančná položka,
- konečný stav na konci referenčného roka.

Lesy nevhodné na produkciu dreva a iná lesná plocha sa ďalej členia takto:

- počiatočný stav na začiatku referenčného roka,
- ťažba,
- iné zmeny (medzi počiatočným a konečným stavom),

▼ **M3**

— konečný stav na konci referenčného roka.

Údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

4. V prípade ekonomických účtov sa produkcia uvedená v oddiele 3 vykazuje v nasledujúcom členení, pričom produkty sú vymedzené v zmysle klasifikácie produktov podľa činností (verzia 2.1):

— živý lesný porast (produkt 02.10.11) a semená lesných stromov (produkt 02.10.12),

— lesné stromy vymedzené ako čistý prírastok dreva v obhospodarovaných lesoch (produkt 02.10.30),

— drevo v surovom stave (produkt 02.20.1) vrátane predaja dreva z neobhospodarovaných lesov zahŕňajúce nasledujúce položky, ktoré sa majú vykazovať v dvoch samostatných riadkoch:

i) palivové drevo (produkty 02.20.14 a 02.20.15),

ii) guľatina, t. j. súčet guľatiny z ihličnatých drevín (produkt 02.20.11), guľatiny z listnatých drevín okrem tropických drevín (produkt 02.20.12) a guľatiny z tropických drevín (produkt 02.20.13),

— voľne rastúce nedrevné plodiny (produkt 02.30),

— služby charakteristické pre činnosť lesníctva a ťažby dreva vymedzené ako služby lesných škôlok (produkt 02.10.2), služby súvisiace s lesníctvom (produkt 02.4) a všetky ďalšie služby, ktoré poskytuje miestna činnosť jednotka (ďalej len „KAU“) v rámci odvetvia lesníctva,

— ďalšie produkty zo súvisiacich sekundárnych činností v miestnej KAU, ako sú huby a hľuzovky (01.13.8), ostatné bobuľovité plody, plody rodu *vaccinium* i. n. (01.25.19), prírodný kaučuk (01.29.10), ostatné surové drevo vrátane štiepaných tyčí, kolov a kolíkov (16.10.39), drevné uhlie (20.14.72), služby prírodných rezervácií vrátane ochrany divokej zveri (91.04.12) a všetky ďalšie produkty vyrábané miestnou KAU.

Medzispotreba v odvetví lesníctva a ťažby dreva uvedená v oddiele 3 sa vykazuje v nasledujúcom členení, pričom produkty sú vymedzené v zmysle klasifikácie produktov podľa činností (verzia 2.1):

— súčet živého lesného porastu (produkt 02.10.11), semien lesných stromov (produkt 02.10.12) a lesných stromov (produkt 02.10.3) používaných na výrobu dreva,

— súčet energií a mazadiel vrátane elektrickej energie (produkt 35.11.10), motorového benzínu (gazolínu) (produkt 19.20.21), zemného plynu – skvapalneného alebo v plynnom stave (produkt 06.20.10), mazacích minerálnych olejov a ťažkých prípravkov i. n. (produkt 19.20.29) a ostatných podobných produktov,

— súčet služieb charakteristických pre lesníctvo a ťažbu dreva vrátane služieb lesných škôlok (produkt 02.10.2), služieb súvisiacich s lesníctvom (produkt 02.4) a všetkých ďalších služieb, ktoré poskytuje miestna KAU v rámci odvetvia lesníctva a ťažby dreva,

— ostatné tovary a služby nezahrnuté v žiadnej z uvedených premenných medzispotreby.

▼ M3

Zmeny stavu zásob odvetvia lesníctva a ťažby dreva uvedené v oddiele 3 sa vykazujú v nasledujúcom členení:

- zmeny nedokončenej výroby kultivovaných biologických aktív,
- iné zmeny stavu zásob.

Všetky charakteristiky sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

5. Údaje o inej lesnej ploche sa vykazujú na dobrovoľnej báze.

Oddiel 6**MAXIMÁLNA DĹŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ **M3***PRÍLOHA VIII***MODUL PRE ÚČTY ENVIRONMENTÁLNYCH SUBVENCÍ
A PODOBNÝCH TRANSFEROV****Oddiel 1****CIELE**

Prostredníctvom účtov environmentálnych subvencií a podobných transferov sa zbierajú a prezentujú údaje o bežných a kapitálových transferoch, ktoré sú určené na podporu činností zameraných na ochranu životného prostredia a prírodných zdrojov vrátane výroby a používania environmentálnych produktov, a to spôsobom, ktorý je zlučiteľný s pojmami a vymedzeniami systému ESA 2010.

V tejto prílohe sú vymedzené údaje, ktoré majú členské štáty zbierať, zostavovať, zasielať a vyhodnocovať za účty environmentálnych subvencií a podobných transferov. Uvedené údaje sa používajú aj na zostavovanie národných výdavkov na ochranu životného prostredia, ako sa stanovuje v prílohe IV.

Oddiel 2**POKRYTIE**

V účtoch environmentálnych subvencií a podobných transferov sa zaznamenávajú nekompenzované platby od verejnej správy inštitucionálnym sektorom (v rámci domáceho hospodárstva a do zahraničia) a od nerezidentov (zahraničie) na účely ochrany životného prostredia alebo obmedzenia využívania a ťažby prírodných zdrojov.

Oddiel 3**ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty zostavujú účty environmentálnych subvencií a podobných transferov podľa týchto charakteristík:

- subvencie (kód D.3 systému ESA 2010),
- ostatné bežné transfery (kódy D.6 a D.7 systému ESA 2010),
- kapitálové transfery (kód D.9 systému ESA 2010).

Všetky údaje sa vykazujú v miliónoch v národnej mene.

Oddiel 4**PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE**

1. Štatistika sa zostavuje a zasiela raz za rok.
2. Štatistika sa zasiela do 24 mesiacov od konca referenčného roka.
3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu za hlavné agregáty tohto modulu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.
4. Prvým referenčným rokom je rok 2023.
5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú ročné údaje od roku 2022 po prvý referenčný rok.

▼M3

6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú ročné údaje za roky $n - 2$, $n - 1$ a n , pričom n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje za roky počnúc rokom 2022 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2022.

Oddiel 5**VYKAZOVACIE TABULKY**

1. Údaje týkajúce sa charakteristík uvedených v oddiele 3 sa vykazujú podľa:

- platiaceho inštitucionálneho sektora takto:
- verejná správa,
- zahraničie,
- prijímajúceho inštitucionálneho sektora takto:
- verejná správa,
- korporácie,
- domácnosti,
- neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam,
- zahraničie.

2. V prípade každej kategórie vykazovania uvedenej v bode 1 sa údaje vykazujú podľa tried klasifikácie činností na ochranu životného prostredia (ďalej len „CEPA“) a klasifikácie činností v oblasti riadenia zdrojov (ďalej len „CReMA“) zoskupených takto:

- CEPA 1,
- CEPA 2,
- CEPA 3,
- CEPA 4,
- CEPA 5,
- CEPA 6 (vrátane pôvodnej CReMA 12),
- súčet CEPA 7, CEPA 8 a CEPA 9,
- CReMA 10,
- CReMA 11,
- CReMA 13,
- CReMA 13A,
- CReMA 13B,
- CReMA 13C,

▼ M3

- CReMA 14,
 - súčet CReMA 15 a CReMA 16.
3. Transfery prijaté korporáciami od verejnej správy zoskupené podľa súčtu všetkých tried CEPA (CEPA 1 – 9) a všetkých tried CReMA (CReMA 10 – 16) sa ďalej zoskupia podľa klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2 takto:
- NACE A – poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov,
 - NACE B – ťažba a dobývanie,
 - NACE C – priemyselná výroba,
 - NACE D – dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu,
 - NACE E – dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov,
 - NACE F – stavebníctvo,
 - NACE G – veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov,
 - NACE H – doprava a skladovanie,
 - NACE I - U – ďalšie sekcie NACE.
4. Triedy CEPA uvedené v bodoch 2 a 3 sú stanovené v prílohe IV, triedy CReMA sú stanovené v prílohe V.

Oddiel 6**MAXIMÁLNA DĺŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.

▼ **M3***PRÍLOHA IX***MODUL PRE EKOSYSTÉMOVÉ ÚČTY****Oddiel 1****CIELE**

Prostredníctvom ekosystémových účtov sa prezentujú údaje o rozsahu a stave ekosystémových aktív a o službách, ktoré poskytujú spoločnosti a hospodárstvu. Údaje sú v súlade s účtovníctvom SEEA EA a sú zlučiteľné s údajmi vykazovanými v rámci systému ESA 2010.

V ekosystémových účtoch sa pokiaľ možno využívajú existujúce informácie vrátane informácií pochádzajúcich z pozorovania Zeme, vykazovania v oblasti životného prostredia, ako aj z ďalších zdrojov údajov.

Oddiel 2**POKRYTIE**

V ekosystémových účtoch sa zaznamenáva rozsah ekosystémov, stav ekosystémov a toky ekosystémových služieb.

Rozsah ekosystémov je veľkosť ekosystémov vyjadrená veľkosťou plochy. Účty rozsahu ekosystémov pokrývajú suchozemské (vrátane sladkovodných) a morské ekosystémy na vnútroštátnom území.

Stav ekosystému je kvalita ekosystému meraná prostredníctvom jeho abiotických, biotických a krajinných charakteristík podľa typu ekosystémov.

Ekosystémové služby sú prínosy, ktoré ekosystémy poskytujú hospodárskym a iným ľudským činnostiam. Zahŕňajú i) zásobovacie služby, ii) regulačné a podporné služby, ako aj iii) kultúrne služby. V účtoch ekosystémových služieb sa zaznamenávajú skutočné dodávky a použitie ekosystémových služieb, ktoré poskytujú ekosystémy na vnútroštátnom území.

Tematické účty sú účty, na ktorých sa údaje organizujú podľa osobitných politických tém ako biodiverzita, zmena klímy, oceány a mestské oblasti.

Oddiel 3**ZOZNAM CHARAKTERISTÍK**

Členské štáty zostavujú ekosystémové účty podľa týchto charakteristík.

1. Účty rozsahu ekosystémov, v ktorých sa zaznamenáva veľkosť plochy a zmena veľkosti plochy každého typu ekosystému v rámci vnútroštátneho územia. Členské štáty vykazujú účty rozsahu ekosystémov v tisícoch hektárov.
2. Konverzná matica tvoriaca súčasť účtov rozsahu ekosystémov, v ktorej sa zaznamenávajú konverzie medzi typmi ekosystémov v určitom časovom intervale v hektároch.
3. Účty stavu ekosystému, v ktorých sa zaznamenávajú charakteristiky ekosystému takto:
 - a) v prípade sídel a iných umelých plôch:
 - zelené oblasti vo veľkomestách a priľahlých mestách a predmestiach sa vykazujú ako percentuálny podiel z celkovej plochy vypočítaný so zreteľom na celú veľkosť plochy veľkých miest a priľahlých malých miest a predmestí vrátane všetkých typov ekosystémov v uvedenej oblasti,
 - koncentrácia tuhých častíc s priemerom do 2,5 µm vo veľkých mestách sa vyказuje v µg/m³ ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

▼ **M3**

b) v prípade ornej pôdy:

- zásoby organického uhlíka vo vrchnej vrstve pôdy sa vykazujú v t/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

c) v prípade trávneho porastu:

- zásoby organického uhlíka vo vrchnej vrstve pôdy sa vykazujú v t/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie;

d) v prípade ornej pôdy a trávneho porastu spolu:

- index bežných druhov vtáctva žijúceho v poľnohospodárskej krajine sa vyказuje ako národný agregovaný index za vykazovacie obdobie;

e) v prípade lesov a lesných pozemkov:

- mŕtve drevo sa vyказuje v m³/ha ako národný priemer za vykazovacie obdobie,
- hustota pokrytia stromami (zakmenenie) sa vyказuje v percentách ako národný priemer za vykazovacie obdobie,
- index bežných druhov lesného vtáctva; indexom druhov lesného vtáctva sa vyjadrujú trendy v početnosti bežných druhov lesného vtáctva v priebehu času v celej Európe; ide o zložený index vytvorený na základe údajov z pozorovania druhov vtáctva typických pre lesné biotopy v Európe; index je založený na osobitnom zozname druhov v každom členskom štáte;

f) v prípade pobrežných pláží, dún a mokradí:

- podiel pokrytia umelými nepriepustnými plochami prítomnými v pobrežných oblastiach, ktoré zahŕňajú typy ekosystémov ako pobrežné pláže, duny a mokrade, sa vyказuje v percentách ako národný priemer za vykazovacie obdobie.

Veľké mestá, malé mestá a predmestia sú lokálne administratívne jednotky zaradené do kategórií podľa typológie stupňov urbanizácie, ktorá je stanovená v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2391 ⁽¹⁾.

4. Účty ekosystémových služieb, v ktorých sa zaznamenávajú dodávky a použitie ekosystémových služieb v tabuľkách dodávok a použitia. V tabuľke dodávok sa zaznamenávajú dodávky ekosystémových služieb, ktoré ekosystémy poskytujú sociálno-ekonomickému systému. V tabuľke použitia sa zaznamenáva použitie ekosystémových služieb podľa druhu použitia v zmysle vymedzenia v oddiele 5.

Tabuľky dodávok a použitia sa vyказujú v týchto fyzických jednotkách.

a) Zásobovacie služby

- Zásobovanie plodinami je vymedzené ako ekosystémový príspevok k rastu rastlín aproximované na základe množstva zozbieraných plodín na rôzne použitia. Zahŕňa to aj produkciu potravín a priadnych plodín, krmoviny a energiu, ako aj spásanú biomasu, ako sa uvádza v oddieloch 1.1 a 1.2 tabuľky A prílohy III.
- Opeľovanie je vymedzené ako ekosystémový príspevok voľne žijúcich opeľovačov k produkcii plodín uvedených v prvej zarážke. Príspevky sa vyказujú v tonách plodín závislých od opeľovačov, ktoré možno pripísať voľne žijúcim opeľovačom, podľa druhu plodiny so zreteľom na hlavné druhy plodín závislých od opeľovačov, ktoré zahŕňajú ovocné stromy, bobuľovité plody, rajčiaky, olejnaté semená a „ostatné“.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2391 z 12. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1059/2003, pokiaľ ide o územnú typológiu (Tercet) (Ú. v. EÚ L 350, 29.12.2017, s. 1).

▼ M3

- Poskytovanie dreva je vymedzené ako ekosystémový príspevok k rastu stromov a ostatnej drevnej biomasy a vykazuje sa ako čistý prírastok v zmysle vymedzenia v prílohe VII v tisícoch m³ hrubiny s kôrou.

b) Regulačné služby a podporné služby

- Filtrácia vzduchu je vymedzená ako ekosystémový príspevok k filtrovaniu látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom usadzovania, absorpcie, zachytávania a ukladania znečisťujúcich látok ekosystémovými komponentmi (predovšetkým stromami). Zmierňujú sa tým škodlivé účinky znečisťujúcich látok. Príspevky sa vykazujú v tonách adsorbovaných tuhých častíc.
- Regulácia globálnej klímy je vymedzená ako ekosystémový príspevok k znižovaniu koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére prostredníctvom odstraňovania (čistej sekvestrácie) uhlíka z atmosféry a retencie (ukladania) uhlíka v ekosystémoch. Príspevky sa vykazujú v tonách čistej sekvestrácie uhlíka a v tonách organického uhlíka uloženého v suchozemských ekosystémoch vrátane nadzemných a podzemných zásob.
- Regulácia miestnej klímy je vymedzená ako ekosystémový príspevok k regulácii okolitých atmosférických podmienok v mestských oblastiach prostredníctvom vegetácie, ktorá zlepšuje životné podmienky ľudí a podporuje ekonomickú produkciu. Vyjadruje a vykazuje sa ako zníženie teploty vo veľkých mestách vďaka účinku mestskej vegetácie v stupňoch Celzia v dňoch s teplotou vyššou ako 25 stupňov Celzia.

c) Kultúrne služby

- Služby súvisiace s prírodným turizmom sú vymedzené ako ekosystémový príspevok predovšetkým prostredníctvom biofyzických charakteristík a kvalít ekosystémov, ktoré ľuďom umožňujú využívať a užívať si životné prostredie prostredníctvom priamych fyzických a zážitkových interakcií in situ so životným prostredím. Tieto príspevky sa vykazujú vo forme počtu prenocovaní v hoteloch, hosteloch, kempingoch atď., ktoré možno pripísať návštevam ekosystémov.

5. V rámci ekosystémových účtov sa používa táto tabuľka typov ekosystémov:

Kategória	Typ ekosystému
1	sídla a iné umelé plochy
2	orná pôda
3	trávny porast (pasienky, poloprirodzený a prirodzený trávny porast)
4	les a lesný pozemok
5	vresovisko a krovinatý porast
6	ekosystémy s riedkou vegetáciou
7	vnútrozemské mokrade
8	rieky a kanály
9	jazerá a nádrže
10	morské zátoky a brakické vody
11	pobrežné pláže, duny a mokrade
12	morské ekosystémy (pobrežné vody, šelf a otvorený oceán)

▼ **M3****Oddiel 4****PRVÝ REFERENČNÝ ROK, PERIODICITA A LEHOTY NA ZASIELANIE****1. Štatistika sa zostavuje a zasiela:**

- raz za tri roky v prípade účtov rozsahu ekosystémov a stavu ekosystémov; údaje odkazujú na reprezentatívny priemer za referenčný rok a na konverznú maticu vyjadrujúcu zmenu, ku ktorej došlo v priebehu troch rokov medzi dvoma referenčnými rokmi,
- každoročne za predpokladu, že Komisia (Eurostat) sprístupní nástroje modelovania na výpočet ekosystémových služieb pre účty ekosystémových služieb; ak takéto nástroje neexistujú, každé tri roky v prípade účtov ekosystémových služieb.

2. Štatistika sa zasiela do 24 mesiacov od konca referenčného roka.**3. V záujme splnenia potrieb používateľov týkajúcich sa úplných a včasných súborov údajov Komisia (Eurostat) vypracuje hneď, ako bude k dispozícii dostatok údajov o jednotlivých krajinách, odhady úhrnov za Úniu. Komisia (Eurostat), pokiaľ je to možné, vypracuje a uverejní odhady údajov, ktoré členské štáty nezaslali v lehote stanovenej v bode 2.****4. Prvým referenčným rokom je rok 2024. V prípade konverznej matice prvým referenčným rokom je rok 2027.****5. Pri prvom zaslaní údajov členské štáty zahrnú údaje od roku 2024 v prípade účtov rozsahu a stavu a v prípade tabuliek dodávok a použitia ekosystémových služieb vo fyzických jednotkách. V prípade konverznej matice údaje vyjadrujú zmeny medzi rokmi 2024 a 2027.****6. Pri každom následnom zaslaní údajov Komisii členské štáty poskytujú údaje o účtoch týkajúce sa rozsahu a stavu ekosystémových služieb za roky $n - 3$ a n , kde n znamená referenčný rok. Členské štáty opätovne predložia údaje poňnúc rokom 2024 vždy, keď sa údaje revidujú. Členské štáty môžu poskytnúť akékoľvek dostupné údaje za roky predchádzajúce roku 2024.****Oddiel 5****VYKAZOVACIE TABUĽKY****1. Účty rozsahu ekosystémov: v prípade všetkých typov ekosystémov, ktoré sú uvedené v oddiele 3, sa údaje pri prvom zaslaní vykazujú za prvý referenčný rok. Pri každom následnom zaslaní údajov sa údaje vykazujú takto:**

— rozsah v predchádzajúcom referenčnom roku,

— prírastky,

— úbytky,

— rozsah v súčasnom referenčnom roku.

V konverznej matici sa vykazujú konverzie medzi všetkými typmi ekosystémov, ktoré sú uvedené v oddiele 3, medzi predchádzajúcim a súčasným referenčným rokom.

2. Účty ekosystémových služieb: v prípade ekosystémových služieb uvedených v oddiele 3 sa údaje vykazujú v tabuľkách dodávok a použitia takto:

- a) tabuľka dodávok, v ktorej sa zaznamenávajú ročné dodávky služieb uvedených v oddiele 3 podľa všetkých typov ekosystémov uvedených v oddiele 3 s výnimkou kategórií 10 a 12;

▼ M3

- b) tabuľka použitia, v ktorej sa zaznamenáva použitie ekosystémových služieb v nasledujúcom členení:
- medzispotreba odvetví,
 - konečná spotreba verejnej správy,
 - konečná spotreba domácností,
 - tvorba hrubého kapitálu,
 - vývoz.
3. Členský štát nie je povinný vykazovať údaje, ak jeho celková rozloha nepresahuje 0,3 % celkovej rozlohy Únie.

Oddiel 6**MAXIMÁLNA DĺŽKA PRECHODNÝCH OBDOBÍ**

Maximálna dĺžka prechodného obdobia na vykonanie ustanovení tejto prílohy je dva roky od prvej lehoty na zaslanie.